

УДК 615.5+616.53-002.25

ВИВЧЕННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ВУГРОВОЇ ХВОРОБИ У СВІТІ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ЗАХВОРЮВАННЯ

Кальницька Д.В., Місюрьова С.В, Пронісова В.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, України

Вступ. Однією з найбільш актуальних проблем сімейної медицини, педіатрії, дерматології на сьогодні є вугрова хвороба (або вульгарні вугрі). Вугрова хвороба - це хронічний запальний дерматоз, який, за даними літератури, посідає 3-є місце у структурі дерматологічних захворювань та вражає приблизно 80-90% підлітків. Вульгарні вугри негативно впливають на соціальне життя та самооцінку людей, часто призводить до супутніх психологічних розладів, включаючи депресію та тривогу. Вони пов'язані із значними фінансовими витратами - в дослідженні, проведеному у Німеччині, підраховано, що вартість лікування вугрів складає до 400 мільйонів євро щорічно.

Метою нашого дослідження було вивчення епідеміології вугрової хвороби у світі та дослідження факторів, які суттєво змінюють ризик розвитку захворювання.

Методи дослідження. Нами був проведений систематичний огляд епідеміологічних досліджень вугрів, отриманих в результаті пошуку в Інтернеті, з метою вивчення факторів ризику, пов'язаних із появою вугрів та їх тяжкістю. Пошук був проведений у базі даних Web of Science, лише статті типу документа "стаття", які опубліковані між 1990 і 2019 роками, що містять у назві пошуковий термін "вугрі", оскільки воно є більш загальним та загальноживаним. Було виявлено загалом 35 статей - 27 статей з описаного пошуку та 8 додаткових статей для перехресних посилань, які були ретельно проаналізовані для вивчення дизайну, поширеності вугрів, визначення вугрів, використаної системи оцінки ступеня тяжкості вугрів та оцінки факторів ризику

Результати. На сьогоднішній день, на жаль, не існує стандартизованої системи оцінки ступеня тяжкості вугрів і в даний час використовується понад 25 різних систем класифікації вугрів та ступеня тяжкості, що було застосовано в різних дослідженнях. Тому, отримані оцінки поширеності вугрової хвороби різняться. Також дослідження проводились на різних вікових групах: у дорослих - Камінський, Флорес-Уайт, Багатін і Аріас в Латинській Америці та на Піренейському півострові, у підлітків - Wei et al. в Північно-Східному Китаї, у дітей - Квон, Мін, Юн та Сух в Кореї. Тому, у різних країнах та серед різних вікових груп поширеність вугрів різниться і коливаються від 35% до близько 100% підлітків. Наприклад, оцінка поширеності вугрів коливалась від 26,8% у дослідженні, проведеному в Німеччині, до 96% у дослідженні, проведеному в Бразилії.

Також, було відмічено, що деякі дослідження вивчали лише фактори ризику вугрової хвороби у жінок, тоді, як інші вивчали вугрі лише у чоловіків. Дані, які отримали Лінн та ін., свідчать, що поширеність вугрів у чоловіків становила 8,96%, що нижче, ніж передбачається, і 9,81% серед жінок, також було відзначено вищу поширеність вугрів у жінок у молодшому віці, можливо,

через більш ранній початок статевого дозрівання у жінок порівняно з чоловіками. Отже, статті, розглянуті в цьому дослідженні, показали неоднозначні результати, лише в двох роботах було виявлено вищі шанси появи вугрів у жінок, тоді як інші три показали вищі шанси вугрів у чоловіків. Ці результати можуть бути зумовлені різницею у характеристиках вибірки сукупності чи країни, яку досліджували.

В кількох дослідженнях відмічався значний взаємозв'язок між декількома факторами ризику - сімейною схильністю, віком, ІМТ та типом шкіри - та проявами вугрів.

Багато статей продемонстрували, що на розвиток вугрової хвороби впливають демографічні фактори. Поява вугрів, як правило, корелює з початком статевого дозрівання, коли вироблення шкірного сала збільшується. Таким чином, поширеність вугрів зростає із збільшенням віку, демонструючи найвищий рівень захворюваності серед підлітків та відносно низький рівень захворюваності у дітей до пубертатного віку. Після досягнення пізнього підліткового або молодого віку показники поширеності вугрів слідує тенденції до зменшення із збільшенням віку.

Порівняно мало досліджень розглядали інші демографічні фактори. Таки фактори як роки навчання, соціально-економічний статус та рівень освіти батьків, суттєво не впливали на поширеність вугрів. Дослідження також виявили, що низький рівень використання комп'ютера та шлюб захищають від акне, у той час як робота в офісі, навпаки, є фактором ризику вугрів.

Дослідження також показали, що ризик розвитку вугрової хвороби складає 2,36 для осіб з ІМТ із надмірною вагою/ожирінням по відношенню до осіб з ІМТ із нормальною/недостатньою вагою. Також ризик виникнення вугрів складає 2,91 для осіб з наявністю генетичних чинників і спадкової схильності до розвитку вугрів по відношенню до осіб з відсутністю у сімейному анамнезі хворих на акне. Однак зв'язок між іншими факторами, такими як дієтичні фактори та куріння, вигляд вугрів та ступінь їх вираженості були менш чіткими. Це свідчить про необхідність подальших досліджень, щоб зрозуміти, як ці фактори можуть впливати на розвиток та тяжкість вугрів.

Висновки. Таким чином, дослідження свідчить про поширеність вугрової хвороби в світі за останні 30 років, яка має виражену тенденцію до зростання, як у людей працездатного віку, так і у дітей. Проведені дослідження дозволили узагальнити потенційні фактори, які можуть вплинути на ризик появи вугрів або важких форм акне, і можуть допомогти дослідникам та клініцистам зрозуміти епідеміологію вугрів. Крім того, отримані результати можуть направити майбутні дослідження патофізіології вугрів з метою розробки ефективних методів лікування вугрової хвороби. Слід пам'ятати, що лікування акне потребує комплексного підходу, а також обов'язковим є профілактика, яка полягає у дотриманні дієти, гігієнічному догляді за шкірою, використанні косметологічних процедур.